EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 23.9.2005
COM(2005) 450 galīgā redakcija

2005/0179 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES IETEIKUMS

par pārrobežu mobilitāti Kopienā izglītības un apmācības nolūkā: Eiropas Mobilitātes kvalitātes harta

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1) PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Mobilitāte ir viens no Līguma 149. un 150. pantā paredzētās Eiropas Savienības izglītības un apmācības politikas galvenajiem mērķiem. Tā ne tikai veicina Eiropas pilsoniskuma un Eiropas apziņas attīstību, palielinot sapratni par kultūras un valodu daudzveidību, bet arī atbalsta Eiropas izglītības un apmācības telpas izveidi atbilstīgi stratēģiskajam mērķim, ko Lisabonas Eiropadome pieņēma 2000. gada martā.

Eiropas Savienības izglītības un apmācības programmas no pašiem pirmsākumiem ir devušas nozīmīgu ieguldījumu šā mērķa sasniegšanā. Programma *Erasmus*, kas vairāk nekā 1 000 000 jauniešu devusi iespēju daļu no augstskolas studiju laika mācīties citā dalībvalstī, ir labs šīs nozīmīgās darbības piemērs – viens no nedaudzajiem ES pasākumiem, kuru mērķis ir veicināt identitātes apziņas plašu izplatīšanos pilsoņu vidū. Šīs programmas, kas aptver skolas, augstskolas, profesionālo izglītību un arodmācības, pieaugušo izglītību[1], ir devušas ieguldījumu „Eiropas pilsoniskuma" apziņas veicināšanā gan dalībnieku vidū, gan viņu vecāku, ģimenes, draugu un kolēģu lokā.

Šim priekšlikumam būtībā ir šādi mērķi:

 noteikt kopīgus principus, kuru piemērošana veicinās visu veidu organizētās mobilitātes efektivitāti mācību vajadzībām;

 konkrētāk, dot atskaites punktu visām ieinteresētajām personām saistībā ar integrēto mūžizglītības programmu, ko Komisija ierosināja 2007.–2013. gadam.

Gaidāms, ka šā priekšlikuma pieņemšana dos šādus pozitīvus rezultātus.

o Vēl vairāk veicinās mobilitāti mācību vajadzībām. Tas ir vērtīgi personīgajai attīstībai, kā arī nodrošina to, lai ES pilsoņi varētu izmantot savas pamattiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstu teritorijā.

o Mobilitāte bagātina mācību pieredzi un veicina zināšanu nodošanu, tādējādi paaugstinot Eiropas izglītības un apmācības sistēmu vispārējo kvalitātes līmeni. Tas palīdzēs Eiropai centienos kļūt par pasaulē visnovatoriskāko un viskonkurētspējīgāko uz zināšanām balstīto ekonomiku.

o Priekšlikuma pieņemšana pozitīvi ietekmēs arī darba tirgu, pētniecības jaudu Eiropas līmenī un (kā izklāstīts iepriekš) jaunās paaudzes izglītības un apmācības programmas, ko Komisija ierosināja 2004. gadā.

Šis priekšlikums neparedz izveidot saistošu Eiropas līmeņa tiesisko regulējumu. Pat ja Līgumā tas būtu atļauts – kas gan tā nav – tas tomēr nepavisam nebūtu piemēroti. Tomēr dalībvalstis, vadoties pēc šā ieteikuma, varētu rīkoties atbilstoši apstākļiem. Ieteikums pēc būtības ir domāts kā atskaites punkts, lai veicinātu mobilitātes prakses

[1] Programma *Socrates* aptver skolas (*Comenius*), augstāko izglītību (*Erasmus*) un pieaugušo izglītību (*Grundtvig*); programma *Leonardo da Vinci* aptver profesionālo izglītību un arodmācības.

pārskatāmību un koordināciju, kā arī lai palīdzētu radīt savstarpējas sapratnes gaisotni.

- **Vispārējais konteksts**

ES iestādes pēdējos piecos gados ir pieņēmušas vairākus instrumentus, kas saistīti ar mobilitāti. Nozīmīgākie no tiem ir šādi.

Pēc izglītības ministru neoficiālas tikšanās Parīzē 2000. gada septembrī Nicas Eiropadome 2000. gada decembrī apstiprināja mobilitātes rīcības plānu. Tas ir tādu pasākumu kopums, kas saistīti ar mobilitāti: tās veicināšanu, finansējumu, mobilitātes veidiem un, visbeidzot, to, kā vislabāk izmantot mobilitātes periodus un nodrošināt iegūtās pieredzes atzīšanu.

Pēc tam 2001. gada jūlijā tika pieņemts Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikums 2001/613/EK par studentu, apmācāmo personu, brīvprātīgo, skolotāju un pasniedzēju mobilitāti Kopienā[2]. Ar minēto ieteikumu izveidoja pamatu politiskās sadarbības veicināšanai, lai palielinātu mobilitāti izglītībā un apmācībā. Tas paredzēja novērst šķēršļus mobilitātei, nodrošināt labāku sagatavošanas darbu un efektīvāku uzņemšanu ierodoties, kā arī tas risināja jautājumu par ārvalstīs iegūtās pieredzes atzīšanu.

Minētajā ieteikumā Komisija aicināta izveidot dalībvalstu ekspertu grupu, lai koordinētu ieteikuma īstenošanu. Šis ieteikuma projekts pamatojas uz minētās grupas darbu, par kura rezultātiem pēdējo reizi ziņots grupas 2004. gada divgadu ziņojumā.

Komisija 2002. gada februārī pieņēma prasmju un mobilitātes rīcības plānu[3], kura mērķis ir sekmēt darba ņēmēju brīvas pārvietošanās principa īstenošanu, īpaši uzsvērt mobilitātes nozīmīgumu ES nodarbinātības stratēģijā un atvērt Eiropas darba tirgus tā, lai no 2005. gada tie kļūtu pieejami visiem.

Turklāt Komisija 2006. gadā organizēs Eiropas darba ņēmēju mobilitātes gadu, lai palielinātu izpratni par vairākiem tiesiskiem jautājumiem šajā jomā, piemēram, par pensijas tiesību pārnesamību, par mobilitātes sniegtajām priekšrocībām darba ņēmēja karjeras attīstībā un par pašreizējiem Eiropas instrumentiem mobilitātes atbalstam.

Papildus tam Komisija 2001. gada paziņojumā „Mobilitātes stratēģija Eiropas Pētniecības telpai”[4], ko atbalstīja Padome[5], noteica konkrētus pasākumus gan Kopienas, gan valstu līmenī, lai izmantotu mobilitāti kā galveno instrumentu karjeras attīstībā un Eiropas Pētniecības telpā un arī kā priekšnosacījumu, lai paaugstinātu Eiropas iespējas un sniegumu pētniecības jomā.

Mobilitātes jautājumi pēc tam iekļauti arī vispārējā darba programmā „Izglītība un apmācība 2010”, kas ir Lisabonas stratēģijas izglītības un apmācības sadaļa. Šajā programmā dalībvalstis un Komisija sadarbojas politikas jautājumos, kas saistīti ar izglītību un apmācību. Mobilitātes jautājumi ir īpaši minēti kā viens no 13 šīs programmas mērķiem, par ko vienošanās panākta Barselonas Eiropadomē 2002. gada

---

2 OV L 215, 9.8.2001., 30. lpp.
3 KOM(2002) 72 galīgais.
4 KOM(2001) 331 galīgais, 20.6.2001.
5 Padomes 2001. gada 10. decembra rezolūcija, OV C 367, 21.12.2001.

martā. Padome un Komisija 2004. gada februārī iesniedza Eiropadomei savu pirmo kopīgo starpposma ziņojumu[6] par šo procesu. Ziņojumā uzsvērta nepieciešamība paaugstināt mobilitātes līmeni un kvalitāti izglītībā un apmācībā.

Saskaņā ar pirmo ieteikumu izveidotā ekspertu grupa kā daļu no pārbaudes darba saistībā ar darba programmu „Izglītība un apmācība 2010", izstrādāja priekšlikumu par „Kvalitātes hartu mobilitātei izglītībā un apmācībā", ar kā būtību tika iepazīstināti izglītības ministri neoficiālas tikšanās laikā 2004. gada 12. jūlijā Roterdamā. Nīderlandes prezidentūra no diskusijas secināja, ka ir panākts konsenss attiecībā uz principiem un ka no tiem varētu gūt ierosmi par mobilitātes kvalitatīvajiem aspektiem jaunās paaudzes izglītības programmās[7].

Ierosinātais ieteikums, kas lielā mērā pamatots ar iepriekš minēto darbu, vienotā, viegli lasāmā formā izklāsta iepriekš minētos principus, papildinot ar materiāliem no citām ar mobilitāti saistītām jomām (piemēram, par jauniešiem pasaulē). Vārds „harta" izmantots, lai uzsvērtu, ka izvirzīti ir pamatprincipi.

Jāuzsver, ka ieteikums papildina šajā jomā jau pieņemtos dokumentus, jo īpaši Eiropas Hartu par pētniekiem[8].

- **Pašreizējie noteikumi priekšlikuma jomā**

Ierosinātais ieteikums papildina Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 10. jūlija Ieteikumu 2001/613/EK par studentu, apmācāmo personu, brīvprātīgo, skolotāju un pasniedzēju mobilitāti Kopienā.

- **Atbilstība citām politikām un Eiropas Savienības mērķiem**

Priekšlikums pilnībā atbilst Eiropas Savienības paziņotajām politikām un mērķiem.

2) APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās metodes, galvenās mērķnozares un respondentu vispārējs raksturojums

Šā ieteikuma 1. iedaļā īsi izklāstīts, kā šis dokuments tika izstrādāts, un norādīta saskaņā ar 2001. gada ieteikumu izveidotās dalībvalstu ekspertu darba grupas loma. Šīs darba grupas dalībniekiem, kas pārstāv dalībvalstis, ir ievērojama pieredze, un tādējādi netika uzskatīts par nepieciešamu vērsties pie neatkarīgiem ekspertiem.

Atbilžu kopsavilkums un tas, kā tās ņemtas vērā

Skatīt Ieteikuma 2001/613/EK pirmo pārbaudes ziņojumu.

- **Ekspertu atzinuma pieprasīšana un izmantošana**

---

6 KOM(2003) 685 galīgais, Padome 6905/04 EDUC 43.
7 http://eu2004.minocw.nl/docs/nl/presidency_conclusions_rotterdam.pdf
8 OV L 75, 22.3.2005.

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikuma nepieciešamība, tā darbības joma un iespējamā ekonomiskā un sociālā ietekme jau apspriesta un apstiprināta dalībvalstu darba grupā un izglītības ministru neoficiālas tikšanās laikā Roterdamā 2004. gada 11.–13. jūlijā. Turpmāka ietekmes analīze netiek uzskatīta par nepieciešamu.

3) PRIEKŠLIKUMA TIESISKIE FAKTORI

- **Ierosinātās rīcības kopsavilkums**

Ieteikumā ir desmit pamatnostādnes, kas galvenokārt attiecas uz nosūtītājām un uzņēmējām organizācijām, kas atbild par mobilitāti. Šīs pamatnostādnes var apkopot šādi.

A. Pirms aizbraukšanas

Nodrošināt dalībniekiem piekļuvi ticamiem norādījumiem un informācijas avotiem par mobilitātes iespējām un nosacījumiem; izstrādāt mācību plānu, ko izmanto par pamatu mobilitātei; nodrošināt dalībnieka iepriekšēju sagatavotību jo īpaši valodas ziņā un nodrošināt to, lai mobilitātes pieredze dotu ieguldījumu personīgajā un profesionālajā izaugsmē.

B. Uzturoties uzņēmējā valstī

Sniegt dalībniekiem valodas atbalstu un praktisku palīdzību, tostarp informāciju un/vai palīdzību saistībā ar ceļošanu, apdrošināšanu, uzturēšanās prasībām, sociālo nodrošinājumu, sociālajiem pakalpojumiem, nodokļu jautājumiem, dzīvokļa jautājumiem u.c.; iecelt padomdevēju, kas sniedz atbalstu un ieteikumus, lai palīdzētu dalībniekam pienācīgi integrēties.

C. Pēc mobilitātes perioda

Nodrošināt iegūto diplomu vai veikto studiju/apmācības posmu atzīšanu vai apliecināšanu; palīdzēt dalībniekiem atgriezties savā sociālajā, izglītības vai profesionālajā vidē, jo īpaši pēc ilgstošas mobilitātes; novērtēt mobilitātes rezultātu un pēc atgriešanās sniegt dalībniekiem padomus, kā labāk izmantot ārvalstīs gūtās zināšanas.

D. Vispārīgi

Skaidri noteikt, kas atbild par rīcību saskaņā ar dažādām ieteikuma daļām.

Hartu var uzskatīt par „universālu” tādā nozīmē, ka tā aptver visus iespējamos izglītības mobilitātes veidus: formālo un neformālo izglītību; īsus un garus laika posmus; mācības skolā, augstskolā un darba vietā; jaunos un pieaugušos izglītojamos u.c. Tas neizbēgami nozīmē, ka šis dokuments ir vispārējs. Tik īsā dokumentā nav

iespējams aptvert visus iespējamos gadījumus. Tādējādi tā principi jāpielāgo apstākļiem, un atsevišķos gadījumos daži tā punkti būs vairāk vai mazāk atbilstoši. Hartā izvirzītie principi ir Eiropas līmeņa norādes, kas jāpiemēro konkrētiem gadījumiem.

- **Juridiskais pamats**

Priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma 149. panta 4. punkts un 150. panta 4. punkts. Pirmais attiecas uz izglītību, otrais – uz arodmācībām. Abi šie punkti ļauj Padomei un Eiropas Parlamentam ar koplēmuma procedūru pieņemt ieteikumus to mērķu sasniegšanai, no kuriem viens ir veicināt mobilitāti (149. panta 2. punkta otrais ievilkums un 150. panta 2. punkta trešais ievilkums).

- **Subsidiaritātes princips**

Subsidiaritātes principu piemēro, ciktāl priekšlikums nav Kopienas ekskluzīvā kompetencē.

Dalībvalstis nevar pietiekami sasniegt priekšlikuma mērķus šāda iemesla dēļ.

Tā kā mobilitāte ir starptautiska, ir sarežģīti risināt šo jautājumu katrā atsevišķā dalībvalstī.

Priekšlikuma mērķi būs labāk sasniedzami ar Kopienas rīcību šāda(-u) iemesla(-u) dēļ.

Dalībvalstis nevar sasniegt priekšlikuma mērķus tikpat efektīvi kā Eiropas Savienība. Tā kā mobilitāte ir starptautiska, ir sarežģīti risināt šo jautājumu jebkurā vienā dalībvalstī.

Neierobežojoša Kopienas instrumenta izmantošana ir efektīvs līdzeklis, lai pieņemtu Eiropas līmenī atzītu atskaites punktu organizāciju atbalstam visās dalībvalstīs.

Dokumentā ir ietverti tikai tie elementi, ko būtu lietderīgi pieņemt Eiropas līmenī; piemēram, jautājumi par finansējuma sastāvu un izcelsmi un praktiski organizatoriski jautājumi ir atstāti dalībvalstu vai kompetentu mobilitātes organizāciju ziņā.

Tāpēc priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitātes princips**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam šāda(-u) iemesla(-u) dēļ.

Tas neparedz neko tādu, kas pārsniedz tā mērķu sasniegšanai nepieciešamo.

Tas neuzliek nekādu finansiālu vai administratīvu slogu vai izmaksas.

Jāuzsver, ka dalībvalstis ar savu pārstāvju starpniecību saskaņā ar 2001. gada ieteikumu izveidotajā ekspertu grupā ir piedalījušās šajā darbā un atbalstījušas priekšlikumu.

- **Instrumentu izvēle**

Ierosinātais instruments: ieteikums.

Citi līdzekļi nebūtu piemēroti šāda(-u) iemesla(-u) dēļ.

Šis priekšlikums iecerēts kā pirmā ieteikuma (2001/613/EK) turpinājums par šo jautājumu, un tolaik Kopiena izvēlējās šādu instrumenta veidu. Skatīt arī 149. panta 4. punktu.

4) IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmē Kopienas budžetu.

5) PAPILDU INFORMĀCIJA

- **Eiropas Ekonomikas zona**

Tā kā ierosinātais tiesību akts ir nozīmīgs Eiropas Ekonomikas zonai, tā piemērošanas joma jāpaplašina attiecībā uz EEZ.

2005/0179 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES IETEIKUMS

par pārrobežu mobilitāti Kopienā izglītības un apmācības nolūkā: Eiropas Mobilitātes kvalitātes harta

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 149. panta 4. punktu un 150. panta 4. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ([9]),

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([10]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([11]),

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ([12]),

tā kā:

(1) Mobilitāte izglītībā un apmācībā ir ar Līgumu aizsargātas pamatbrīvības – personu pārvietošanās brīvības – neatņemama daļa un viens no galvenajiem Eiropas Savienības rīcības mērķiem izglītības un arodmācību jomā; tā ir būtisks līdzeklis Eiropas izglītības un apmācības telpas izveidei un Eiropas apziņas attīstībai.

(2) Eiropas mobilitātes un apmaiņas pastiprināšana izglītības un apmācības nolūkā ir mērķis darba programmā, kas izstrādāta, lai līdz 2010. gadam padarītu Eiropu par visnovatoriskāko un viskonkurētspējīgāko uz zināšanām balstīto ekonomiku[13]. Eiropas darba ņēmēju mobilitātes gads, kas tiks organizēts 2006. gadā, arī dos savu ieguldījumu šā darba veikšanā.

---

9 OV C , , . lpp.
10 OV C , , . lpp.
11 OV C , , . lpp.
12 OV C , , . lpp.
13 Lisabonas stratēģija, prezidentūras secinājumi http://www.kbn.gov.pl/is2000/pdf/word5.PDF

(3) Eiropas Parlamenta un Padomes pirmais ieteikums[14] tika pieņemts 2001. gadā, lai atvieglotu Kopienas rīcību mobilitātes veicināšanai.

(4) Lai arī saskaņā ar iepriekš minētā ieteikuma III punkta a) apakšpunktu izveidotās ekspertu grupas darbība un pirmais paveiktā darba pārbaudes ziņojums parādīja, ka gan valstu, gan Eiropas līmenī ir panākts progress attiecībā uz mobilitāti izglītības un apmācības nolūkā, tomēr atklāja nepieciešamību koncentrēties ne tikai uz mobilitātes palielināšanu, bet galvenokārt uz tās kvalitātes paaugstināšanu.

(5) Šo mērķi var sasniegt, ieteikuma veidā pieņemot mobilitātes kvalitātes hartu, kas nosaka principu kopumu šajā jomā, kuri īstenojami pēc brīvprātības principa.

(6) Hartā ir iekļauti izglītības mobilitātes pamatprincipi, tādēļ harta ir atskaites principu kopums, kas palīdz palielināt apmaiņu, veicināt studiju posmu atzīšanu un radīt savstarpēju uzticību starp iestādēm, organizācijām un mobilitātes procesos ieinteresētajām personām.

(7) Mobilitātes priekšrocības lielā mērā atkarīgas no tās praktisko nosacījumu – sagatavošanas, atbalsta un atzīšanas – kvalitātes. Iesaistītās personas un organizācijas var ievērojami palielināt tās vērtību ar rūpīgu plānošanu un piemērotu izvērtēšanu.

(8) Vēlams, lai minētie principi attiektos ne tikai uz pašu mobilitātes periodu, bet arī uz laika posmiem pirms un pēc mobilitātes perioda.

(9) Laikus jāizstrādā mācību plāns. Nepieciešama arī dalībnieku vispārēja sagatavošana.

(10) Ārvalstīs pavadāmajā laika posmā mobilitātes kvalitāti var palielināt, ieceļot dalībniekam padomdevēju. Detalizēts un skaidrs apraksts par uzņēmējā valstī pabeigtajiem kursiem un/vai apmācību, kā arī par to ilgumu palīdzēs nodrošināt to atzīšanu pēc atgriešanās.

(11) Visi jautājumi, kas saistīti ar finansēm, jo īpaši par to, kāds finansiāls atbalsts ir pieejams un kas segs izmaksas, ir jāatrisina pirms aizbraukšanas.

(12) Pārredzamības un labas pārvaldības labad skaidri jānosaka organizācijas un personas, kas atbild par katru mobilitātes programmas posmu un pasākumu.

(13) Lai nodrošinātu mobilitātes vispārējo kvalitāti, vēlams iepriekš minētos principus un ieteikumus piemērot visiem mobilitātes veidiem mācību un profesionālās izaugsmes mērķiem: izglītībai vai apmācībai; formālajai un neformālajai izglītībai, tostarp jauniešu brīvprātīgajam darbam; īsiem un gariem mobilitātes laika posmiem; mācībām skolā, augstskolā vai darba vietā; jauniem un pieaugušiem izglītojamajiem u.c.

(14) Dalībvalstis var pielāgot hartas īstenošanu atbilstīgi apstākļiem, t.i., pielāgot to konkrētām situācijām un programmām; noteikt dažus punktus par obligātiem un citus – par neobligātiem.

---

[14] Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 10. jūlija Ieteikums 2001/613/EK par studentu, apmācāmo personu, brīvprātīgo, skolotāju un pasniedzēju mobilitāti Kopienā, OV L 215, 9.8.2001., 30. lpp.

(15) Šā ieteikuma mērķus, attiecinot uz visām dalībvalstīm, var labāk sasniegt Kopienas līmenī, tādēļ Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā paredzēto subsidiaritātes principu. Lai vienlaikus ievērotu proporcionalitātes principu tādā veidā, kā noteikts tajā pašā pantā, šis ieteikums nepārsniedz tā mērķu sasniegšanai nepieciešamo,

IESAKA dalībvalstīm pieņemt pielikumā pievienoto Eiropas Mobilitātes kvalitātes hartu kā līdzekli personīgās un profesionālās izaugsmes veicināšanai,

AICINA dalībvalstis no otrā gada pēc šā ieteikuma pieņemšanas iekļaut savos ziņojumos par darba programmu „Izglītība un apmācība 2010" vispārēju informāciju un novērtējumu par pasākumiem, kas veikti, lai ņemtu vērā iepriekš izklāstītos ieteikumus,

AICINA Komisiju:

– turpināt sadarbību ar dalībvalstīm un sociālajiem partneriem, lai apmainītos ar lietderīgu informāciju un pieredzi par šajā ieteikumā atbalstīto pasākumu īstenošanu,

– uzskatīt šo ieteikumu par tādu, kas veido vienotu veselumu ar Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikumu 2001/613/EK, un tādēļ iekļaut tajā pieprasītos divgadu ziņojumus darba programmas „Izglītība un apmācība 2010" vispārējo ziņojumu skaitā.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*

PIELIKUMS

1. EIROPAS MOBILITĀTES KVALITĀTES HARTA

Ar 2000. gada mobilitātes rīcības plānu[15] un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 10. jūlija ieteikumu[16] nostiprinātā mobilitāte vienmēr raisījusi ievērojamu interesi. Minētā ieteikuma darbības joma bija plaša, tas risināja daudzus svarīgus jautājumus, kas saistīti ar mobilitāti, un bija domāts ikvienam, kas varētu izmantot priekšrocības, ko sniedz gan formālas, gan neformālas mācības ārvalstīs, tostarp studentiem, skolotājiem, pasniedzējiem, brīvprātīgajiem un apmācāmajām personām. Otrajam ieteikumam, kura neatņemama daļa ir šī harta, ir tāda pati darbības joma, bet tas vairāk pievēršas mobilitātes kvalitātes aspektiem, kā to ierosināja saskaņā ar pirmo ieteikumu nodibinātā ekspertu grupa[17]. Tas palīdzēs nodrošināt, lai dalībniekiem būtu pozitīva pieredze gan uzņēmējā valstī, gan pēc atgriešanās pašu valstī.

Šajā hartā izklāstīts pamatnostādņu kopums, kas piemērojams mobilitātei, kuru uzņēmušies atsevišķi jaunieši vai pieaugušie formālās un neformālās izglītības vai personīgās un profesionālās izaugsmes nolūkā. Harta izstrādāta kā atsauces pamatdokuments; tās saturu var pielāgot, lai ņemtu vērā mobilitātes ilgumu un dažādu izglītības, apmācības un jaunatnes pasākumu īpatnības, kā arī dalībnieku vajadzības. Lai gan dokuments galvenokārt attiecas uz mobilitāti mācību nolūkā, tomēr šīs kvalitātes pamatnostādnes varētu būt lietderīgi attiecināt arī uz citiem mobilitātes veidiem, piemēram, uz mobilitāti darba nolūkā.

1. Norādījumi un informācija

Potenciālajiem mobilitātes pretendentiem jābūt iespējai piekļūt uzticamiem norādījumiem un informācijas avotiem par mobilitātes iespējām un nosacījumiem, ar kādiem to var veikt.

2. Mācību plāns

Pirms jebkura veida mobilitātes uzsākšanas izglītības vai apmācības nolūkā jāizstrādā mācību plāns, par kuru vienojas visas iesaistītās personas, tostarp nosūtītājas un uzņēmējas organizācijas un dalībnieki. Plānā jānorāda mērķi un gaidāmie rezultāti, kā arī tas, kā tos paredzēts sasniegt.

3. Individuāla pieeja

Mobilitātei izglītības vai apmācības nolūkā cik iespējams jāatbilst dalībnieku personīgajiem mācību plāniem, prasmēm un motivācijai, tos attīstot vai papildinot.

4. Vispārēja sagatavošana

Būtiska ir dalībnieku iepriekšēja sagatavošana, kas jāpielāgo to konkrētajām vajadzībām. Tajā pēc nepieciešamības jāietver valodas, pedagoģiski, praktiski, administratīvi, juridiski, personiski, kultūras un finanšu aspekti.

---

15 Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija, kas pieņemta, tiekoties Padomē 2000. gada 14. decembrī, par mobilitātes rīcības plānu, OV C 371, 23.12.2000.

16 OV L 215, 8.8.2001., 30. lpp.

17 KOM(2004) 21.

5. Valodas aspekti

Valodas prasme ir būtiska efektīvam mācību procesam. Dalībniekiem un tos nosūtošajām un uzņemošajām iestādēm jāpievērš īpaša uzmanība sagatavotībai valodas ziņā. Mobilitātes pasākumi šajā jomā ietver:

- pirms aizbraukšanas – valodas prasmes novērtējumu un iespēju apmeklēt kursus uzņēmējas valsts valodā un mācību valodā, ja tās atšķiras;

- uzņēmējā valstī – atbalstu un ieteikumus valodas jomā.

6. Praktiska palīdzība

Dalībniekiem jāsniedz atbilstoša praktiska palīdzība. Tā var būt informācija un palīdzība, kas saistīta ar brauciena organizēšanu, apdrošināšanu, uzturēšanās vai darba atļauju, sociālo nodrošinājumu, izmitināšanu, un jebkuri citi praktiski aspekti, tostarp drošības jautājumi, kas attiecas uz uzturēšanās laiku.

7. Padomdevējs

Uzņēmējai organizācijai (izglītības iestādei, jaunatnes organizācijai, uzņēmējsabiedrībai u.c.) jāieceļ padomdevējs, kas būs atbildīgs par to, lai palīdzētu dalībniekiem efektīvi integrēties uzņēmējas valsts vidē, un darbosies kā kontaktpersona turpmākas palīdzības iegūšanai.

8. Atzīšana

Ja mācību vai darbā iekārtošanas periods ārvalstīs ir oficiālas studiju vai apmācības programmas neatņemama daļa, šis fakts jānorāda mācību plānā un dalībniekiem jāsaņem palīdzība, lai nodrošinātu atbilstošu atzīšanu un apliecinājumu. Veids, kā notiek atzīšana, jānorāda mācību plānā. Attiecībā uz citiem mobilitātes veidiem, jo īpaši tiem, kas saistīti ar neformālo izglītību un apmācību, jāizsniedz apliecība, lai dalībnieks pietiekami un ticami varētu apliecināt aktīvu dalību un mācību rezultātu.

9. Reintegrācija un izvērtējums

Pēc atgriešanās savā valstī dalībniekam jāsaņem norādījumi par to, kā izmantot mācību laikā iegūtās zināšanas un prasmes. Personām, kas atgriežas pēc ilgtermiņa mobilitātes perioda, jābūt pieejamai attiecīgai palīdzībai, reintegrējoties savas valsts sabiedriskajā, izglītības vai profesionālajā vidē. Dalībniekiem kopā ar atbildīgajām organizācijām pienācīgi jāizvērtē gūtā pieredze, lai novērtētu, vai ir sasniegti mācību plānā izvirzītie mērķi.

10. Saistības un pienākumi

Skaidri jānosaka pienākumi, ko uzliek šie kvalitātes kritēriji, un tie jādara zināmi visām iesaistītajām personām, tostarp dalībniekiem. Šie pienākumi jāapstiprina rakstiski tā, lai tie būtu skaidri visiem, uz ko tie attiecas.